

Aratási körkép

Az aratást mindig nagy várakozás előzi meg, és a termésbecslésekről csak az aratás befejeztével derül ki, hogy mennyire sikerült megközelíteniük a valóságot. Dózsa Gergely, a Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetségének növénytermesztési tanácsosa lapunknak elmondta, hogy a MOSZ tagszervezeteinél javában tart az őszi vetésű gabonák betakarítása. A gazdálkodók igyekeznek minél jobban kihasználni a csapadégmentes időjárást, de szakítottak időt arra is, hogy összegezzék a betakarítás most várható eredményét.

Javában tart, sőt már a végéhez közeledik az őszi árpa betakarítása, kezdte mondandóját Dózsa Gergely. Az országban mintegy 270 ezer hektáron vetett növény hozamát átlagosan hektáronként 4,8 tonna közelébe várják, sőt, ahol az aratás alatt nem volt számottevő csapadék vagy jégverés, ott ennél jóval magasabb hozamokról – 7-8 tonna/hektár – is vannak információi

a szövetségnek (Bácska, Dél-Dunántúl). A hektikus csapadéeloszlás és -intenzitás következtében az őszi árpa minősége valószínűleg nem lesz mindenhol egyformán jó

Nemzetközi kitekintés

A 2016–2017. évi globális terméskilátások továbbra is biztatóak, ezért az USA mezőgazdasági minisztériuma a júniusi előrejelzésében a korábbihoz képest 4 millió tonnával felfelé, 731 millió tonnára emelte a várható kibocsátást. Ennél már csak alig 3 millió tonnával volt több az egy évvel korábbi rekord. Tekintettel arra, hogy ebben a szezonban sem számítanak a termelést meghaladó globális fogyasztásra, a tartalékok soha nem tapasztalt szintre nőhetnek, és 2017 nyarán akár a 260 millió tonnát is elérhetik.

Az Európai Unió déli tagországaiban szintén június elején kezdődött meg az aratás, és a változékony tavaszi-nyári időjárás ellenére az ottani terméskilátások is jónak mondhatók. A nyugati tagállamokban ugyanakkor a kártevők felszaporodását segítő enyhe tél és az ezt követő csapadékos tavaszi-kora nyári időjárás a termésminőséget és -mennyiséget negatívan befolyásoló hatásával kell számolni, és a várakozások szerint a malmi búza kevesebb lesz, mint a takarmány minőségű. Ez a helyzet jól tükrözi a jó minőségű nyugat-európai és fekete-tengeri búza kapcsán kialakult aggodalmakat, amelyek következtében Romániában 9-10 USD/tonna, Németországban 12-13 USD/tonna árnövekedés tapasztalható a fizikai piacon a malmi búzáknál.

Oroszországban a tavalyinál akár 3 millió tonnával több, 64 millió tonnás búzatermés várható idén, amiből akár 25 millió tonna is exportárualap lehet. Ugyanakkor Ukrajnában a tavalyinál 10 százalékkal kisebb területről, 6,4 millió hektárról kerülhet búza a magtárakba,

A világ búzamerlege						
Búzamerleg (millió tonna)	Kibocsátás	Teljes ellátás	Kereskedelem	Felhasználás	Zárókészlet	
2014–2015	726,94	921,13	164,14	704,59	216,54	
becslés 2015–2016	734,24	950,78	168,28	707,77	243,01	
előrejelzés 2016–2017	május	726,99	969,9	163,92	712,56	257,34
	június	730,83	973,83	165,59	716	257,84
(USDA)						

ami körülbelül 24 millió tonna búza betakarítását jelentheti. Ebből 11,5 millió tonnát értékesíthetnek exportra, ami 4,3 millió tonnával marad el a tavalyi exportjuktól. Június elején a chicagói árutőzsdén a búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése még 190 USD/tonnáig erősödött, a hónap második felében azonban 170 USD/tonna alá esett, mivel az északi féltekén is megkezdtek az aratást, és egyre nagyobb a valószínűsége, hogy a nagy termést prognosztizáló jóslatok valóra válnak, hangsúlyozta Dózsa Gergely.

Repcéből jelenleg a tavalyi gazdasági évinél valamivel kevesebb, 63 millió tonna betakarítására számítanak a 2016–2017. évi szezonban, ugyanakkor az előrejelzések szerint ez lehet sorban már a harmadik szezon, amikor a kibocsátása nem fedezi a teljes felhasználást. Emiatt a jelenleginél is alacsonyabb, 5 millió tonna alatti zárókészletre számíthatnak. Az unió tagállamainak zömében jó kondícióban vannak a repceállományok a betakarítás mostani kezdeti szakaszában, ez alól főleg az Egyesült Királyság (-félmillió tonna) és Lengyelország (-15%) jelentenek kivételt. Szakértői

prognózisok szerint az idén Németországban (+5%) és Franciaországban is megközelítőleg azonos mennyiségű, vagyis az ötmillió tonnát valamivel meghaladó mennyiségű repce kerülhet a tárolókba.

Egy hónappal ezelőtt, június első napjaiban a repcemag legközelebbi, augusztusi lejáratra szóló jegyzése 385 euró/tonnáig emelkedett a párizsi árutőzsdén (MATIF), ami 14-15 százalékkal magasabb a március elején kialakult árnál. Ez a szójabab erősödő kurzusa mellett az egy évvel korábbinál gyengébb globális 2016–2017-es terméskilátások és a növekvő felhasználás miatt csökkenő készletek következtében alakulhatott így. Az unió főbb beszállítóinak előrejelzett terméscsökkenése tovább erősítette ezt a folyamatot. A betakarítással bővülő kínálat hatására valamelyest megnyugodtak a kedélyek a piacon, és a repcemag kurzusa 352 euró/tonnáig csökkent június 23-ára. A Budapesti Értéktőzsdére is begyűrűzött az áresés, és mint már jeleztük, a korábbi 110 ezer forint/tonna szintről 105 ezer forint/tonna alá ereszkedett az augusztusi jegyzés.

Közeleg a befizetési határidő

Mintegy 4 milliárd forint bevételre számít a tagdíjbefizetésekből a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, amit a szervezet a működésére kívánnak fordítani. Darabos Tamás, a NAK főigazgatója szerint a bevallási határidő meghosszabbítását a felmerülő kérdések indokolták.

◆ *A korábbi június 30-áról nemrégiben július 15-ére módosította a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara a tagdíjbevallás határidejét. Mi indokolta a változtatást?*

– Azért módosítottuk a határidőt, hogy tagjainknak minél több idő álljon rendelkezésére a bevallás elkészítéséhez. A tapasztalatunk ugyanis az volt, hogy sokan kérnek segítséget hozzá a falugazdászoktól, úgyhogy felmerült, hogy több időre és több információra lehet szüksége a tagságnak. Magának a kamarai infrastruktúrának is végesek az erőforrásai, ezért azt véltük a leghelyesebbnek, ha több időt engedünk a bevallásra.

◆ *Ez a módosítás azonban csak a tagdíjbevallásra vonatkozott.*

– Így van. Fontos, hogy csak a tagdíjbevallás határideje tolódott ki július 15-re, a befizetés nem, hiszen az továbbra is július 31-ig esedékes. Igaz, ez csupán egy áttulalás.

◆ *Összesen hány tagja van az Agrárkamarának?*

– Megközelítőleg 380 ezer tagunk van. Igaz, köztük többen változatos árbevételűek. Nemrégiben döntöttünk úgy, hogy az évi 600 ezer forintnál kevesebb árbevétellel rendelkező östermelőktől nem követeljük meg a tagdíjbevallást, amennyiben más típusú mezőgazdasági bevételük nincs. Az ő esetükben maga az adóhatóság sem kér részletes adóbevallást, ezért az egyszerűség kedvéért az Agrárkamarának is elegendő 2 ezer forintos tagdíj-

jat fizetniük. Ezt utalással is rendezhetik, de csekken is befizethetik.

◆ *Ezek tehát a legalacsonyabb összegű tagdíjak. Mi a helyzet a legnagyobb befizetőkkel? Nekik mennyit kell fizetniük tagdíjként?*

– A legmagasabb összegű tagdíj egymillió forint. Ez azonban komoly, akár több milliárd forintos forgalmú szereplőt is feltételez.

◆ *Az idén mennyi tagdíjbefizetésre számítanak összesen? Mekkora bevételre lesz ebből a NAK-nak?*

– Az összesítés még zajlik, de az idei évben 4 milliárd forint körüli tagdíjbefizetésre számítunk. Ez némileg meghaladja a tavalyi összeget. Ebből a pénzből a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara a saját tevékenységét finanszírozza: fenntartjuk a falugazdász-hálózatot, információs anyagokat, kiadványokat készítünk és juttatunk el a termelőkhoz, eseményeket szervezünk.

◆ *Korábban előfordult, hogy egyes kamarai tagok nem voltak tisztában vele, hogy nekik is fizetniük kell. Most mi a helyzet?*

– Ez évtől teljes körű a nyilvántartásunk, olyan szereplők is benne vannak, akik esetleg nem is voltak tudatában, hogy tagdíjat kellene fizetniük nálunk. Persze azok, akiknek az alaptevékenysége a mezőgazdasághoz kötődik, eddig is tudatában voltak a tagdíjfizetési kötelezettségüknek, de egyes szereplőket nekünk kellett figyelmeztetnünk.

B. L.

is, jelentette ki Dózsa Gergely. A búzáknak ebben az időszakban ártana az eső, mivel a csapadék az érés után nem tesz jót a növénynek. A meleg és a sok csapadék kedvezett a gombafertőzéseknek, ezért a gazdálkodóknak folyamatosan védekezniük kellett, ami jócskán megdrágította a termelést. A csapadékos területeken aratás után idén is különös figyelmet kell fordítani a toxinmentességre és a betárolt termény minőségének megóvására.

Az árról elmondható, hogy az utóbbi hetekben estek. Jelenleg a takarmánybúza ára tonnánként 40 ezer, a malmi tételké 43 ezer forint körül mozog. Az sem segít a jelenlegi árakon, hogy a tavalyi termést még mindig exportálják, ami azt is előrevetíti, hogy az új termés elhelyezését a tárolókban megnehezíti a jelentős mennyiségű átmenőkészlet.

A repceábrákon is elkezdődött a betakarítás, de a területek nagy részét még nem érték el a kombájnok. A MOSZ tagszervezeteinek vezetői a repce esetében arról számoltak be, hogy mind a mennyisége, mind a minősége vonatkozásában jók a kilátások, mondta el a Dózsa Gergely. Több megyéből rekordtermésről szólnak az előzetes hírek, ezeken a helyeken a hektáronkénti 4 tonna megközelítő repcetermést várnak. A jó kilátások miatt viszont 20-25 százalékkal alacsonyabbak lettek az árak, mint tavaly ilyenkor voltak, jelenleg tonnánként 105-110 ezer forint körül alakul. A Földművelésügyi Minisztérium tájékoztatása szerint a valamivel több mint 254 ezer hektáros vetésterületről akár 700 ezer tonnánál is több terményt, vagyis a tavalyit 39 százalékkal meghaladó mennyiségű repcemagot takaríthatnak be a következő hetekben.

H. GY.

FOTÓ: HAJTUN GYÖRGY

Dózsa Gergely: az időjárás még nagyban befolyásolhatja az őszi búza hozamát, és a minőségét is

minőségű, szinte minden tájegységben akadt olyan terület, ahol a jég és a csapadék károkat okozott, úgyhogy az ezeken betakarított tételek sem lehetnek homogén minőségűek. Az őszi árpa ára alacsony, a 36-37 ezer forint/tonnás árszint körül mozog. Összességében a termés a várakozásoknak megfelelően alakul.

Elkezdődött az őszi búza betakarítása is, mondta el a Dózsa Gergely. Ennek a hozamai is az előrejelzéseknek megfelelően alakulnak, vagyis hektáronként 5 tonnás átlagtermés várható, mondta a tanácsos. A jelenlegi kilátások szerint a gazdálkodók a hazai felhasználás mellett idén is jelentős exportárujalapot helyeznek el a tárolókban. Az országban idén is megterem az ötmillió tonna őszi búza, amiből várhatóan 1,2-1,3 millió tonnát a malomipar vásárol fel étkezési célra, mintegy 2 millió tonna jut takarmányozásra, és nagy valószínűséggel 1,7-1,8 millió tonna exportárualap keletkezik. Már az őszi búza esetében is látszik, hogy azokban a megyékben, ahol nem érte jelentősebb mennyiségű csapadék vagy jégverés a növényállományokat, ott a termésbecslésnél jobb hozamok is várhatóak.

Az időjárás még nagymértékben befolyásolhatja az őszi búza hozamát, és a minőségét